

Nr 579

Av herr Gustafsson i Skellefteå m. fl., om ökat anslag till Bidrag till anordnande av skolmåltider.

(Lika lydande med motion nr 501 i Första kammaren)

Statens andel av skolmåltidskostnaderna har sjunkit från 70 % 1948 till 8—9 % för närvarande. Kostnaderna för skolmåltiderna utgör nämligen under senaste året sammanlagt 190 milj. kronor, varav endast 16,5 milj. täckes genom statsbidrag. Skolöverstyrelsen, som framhållit att en förbättring av statsbidraget är starkt motiverad, påpekar att det antal kommuner, som nu uppnått så högt skatteunderlag att statsbidrag icke utgår till kostnader för skolmåltider för kommunens egna elever, är så stort, att f. n. ungefär hälften av eleverna vid skolmåltiderna uppskattningsvis erhåller dessa helt på kommunens bekostnad. För många kommuner har kostnaderna för skolbespisningen blivit alltför tunga, vilket i vissa fall medfört en beklaglig begränsning av verksamheten.

Förslag om förbättrade statsbidrag till skolmåltider har vid upprepade tillfällen framförts i motioner från olika håll. Riksdagen har också vid flera tillfällen begärt förslag från regeringen i det avseendet. Vid 1959 års riksdag framhöll statsutskottet i sitt utlåtande att det förväntade »att förslag i frågan kommer att föreläggas nästa års riksdag». Året därpå underströk utskottet att det var angeläget »att Kungl. Maj:t så snart ske kan för riksdagen framlägger förslag i ärendet».

Då något förslag om förbättrade statsbidrag ej heller förelades 1961 års riksdag skärpte statsutskottet sin skrivning och förutsatte »att Kungl. Maj:t till nästa års riksdag skall kunna finna möjlighet förelägga riksdagen förslag i ämnet i anslutning till ovannämnda betänkande». Inte heller denna beställning från riksdagens sida ledde till något resultat, varför utskottet vid 1962 års riksdag anförde:

Med anledning av nu föreliggande motioner vill utskottet, som icke ansett sig böra tillstyrka bifall till de i dem gjorda yrkandena, ytterligare understryka, att det är av synnerlig vikt att frågan om kostnadsfördelningen mellan staten och kommunerna beträffande skolmåltiderna utan dröjsmål bringas till en lösning.

Något regeringsförslag i den riktningen förelades inte heller 1963 års riksdag. Frågan behandlades på nytt i statsutskottet, bl. a. med anledning av motion från vårt håll. Utskottet framhöll då att det var utskottets be-

stämnda uppfattning att en jämnare kostnadsfördelning mellan staten och kommunerna måste åvägbringas så snart som möjligt i vad mån gäller skolmåltidsverksamheten. »Då enligt uppgift resultatet av 1958 års skatteutjämningskommittés arbete kommer att framläggas under år 1963, synes detta böra avvaktas.»

Skatteutjämningskommitténs arbete har som bekant inte redovisats under 1963. Vi anser att beslut om viss förbättring av bidraget bör fattas av årets riksdag. För detta talar dels starka sakskäl och dels det förhållandet att flera riksdagar beställt ett förslag från Kungl. Maj:t utan att detta lett till några resultat.

Vi föreslår därför att riksdagen i väntan på skatteutjämningskommitténs förslag som en provisorisk förbättring av statsbidraget till skolmåltider antager det förslag som framfördes i en reservation till statsutskottets utlåtande nr 8/1963. Förslaget innebär att bidragsunderlaget höjes från 70 öre till 90 öre i normalfallet, från 90 öre till en krona vid bespisingenshet om högst två läraravdelningar och från 85 öre till 1 kr. 25 öre, om måltiden serveras elev från annan kommun än skolkommunen. Statsbidraget bör vidare med tillämpning av de av skolöverstyrelsen tidigare utarbetade beräkningsgrunderna utgå efter en normalprocent av 25. Kungl. Maj:t bör bemyndigas att för nästkommande budgetår lämna statsbidrag till skolmåltider i överensstämmelse härmed. Den här föreslagna ändringen av bidragsreglerna kan beräknas medföra en utgiftsökning för statsverket av 30 milj. kronor för helt budgetår räknat. Då 40 procent av statsbidraget förskottas, blir utgiftsökningen för nästa budgetår 12 milj. kronor.

Under återopande av vad sålunda anförts får vi hemställa,

att riksdagen måtte

1. bemyndiga Kungl. Maj:t att för budgetåret 1964/65 lämna statsbidrag till skolmåltider enligt de grunder motionärerna förordat, samt

2. till *Bidrag till anordnande av skolmåltider* under åttonde huvudtiteln anvisa ett i förhållande till Kungl. Maj:ts förslag med 12 milj. kronor förhöjt förslagsanslag på sammanlagt 28 milj. kronor.

Stockholm den 26 januari 1964

Henning Gustafsson

i Skellefteå

Olaus Nyberg

Mac P. Hamrin

Olle Westberg

Matteus Berglund